



## **POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE**

Częstochowa, ul. Jasnogórska 75

tel. 034 334 33 33    fax. (034) 334 33 34

e-mail: sekretariat@pcprczwa.pl

---

## **SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W CZĘSTOCHOWIE ZA 2023 ROK**

Częstochowa, marzec 2024 rok

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, wykonującą zadania własne Powiatu i z zakresu administracji rządowej m.in. w dziedzinach:

- I. POMOCY SPOŁECZNEJ
- II. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
- III. KARTY POLAKA
- IV. POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA
- V. REHABILITACJI SPOŁECZNEJ
- VI. PROGRAMÓW PFRON
- VII. REHABILITACJI ZAWODOWEJ

#### **I. ZADANIA POWIATU – POMOC SPOŁECZNA**

Zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej realizowano na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

##### ***1. Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w powiecie częstochowskim (art. 16 a).***

*Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, uwzględniają również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Organ wykonawczy przedstawia, co roku do dnia 30 kwietnia Radzie Powiatu, Ocenę zasobów pomocy społecznej, która wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.*

Uchwałą nr 1057/2023 z dnia 12 kwietnia 2023 r. Zarząd Powiatu Częstochowskiego przyjął Ocenę zasobów pomocy społecznej w powiecie częstochowskim i postanowił rekomendować uwzględnienie wniosków i potrzeb wynikających z oceny przy planowaniu budżetu na 2024 rok biorąc pod uwagę możliwości finansowe Powiatu Częstochowskiego.

W dniu 17.04.2023 r. Ocena zasobów pomocy społecznej dla Powiatu Częstochowskiego została przekazana Przewodniczącemu Rady Powiatu w Częstochowie z prośbą o przedstawienie na najbliższej Radzie Powiatu. Ocena wraz z rekomendacjami została przedstawiona Radzie Powiatu w dniu 20.04.2023 r.

#### **I.I Zadania własne powiatu (art. 19)**

##### ***1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami***

W powiecie częstochowskim funkcjonuje przyjęta Uchwałą nr XXXIII/255/2002 Rady Powiatu w Częstochowie z dnia 27.03.2002 r. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Trwają prace nad opracowaniem aktualnej Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Częstochowskim.

## **2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.**

W ramach punktu konsultacyjnego realizowane było poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne dla mieszkańców powiatu.

Pomoc psychologiczna realizowana była w obszarach:

- pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- działania diagnostyczne, profilaktyczne i edukacyjne,
- edukacja w zakresie specyfiki i metod terapii zaburzeń emocjonalnych i chorób psychicznych,
- pomoc psychologiczna i wsparcie dla osób i dzieci dotkniętych problemem przemocy domowej,
- praca terapeutyczna z osobami stosującymi przemoc domową.

## **3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.**

W 2023 r. nie przyznano świadczeń usamodzielnianym wychowankom o których mowa w art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

## **4. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.**

Nie zgłoszono potrzeb.

## **5. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.**

Nie zgłoszono potrzeb.

## **6. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.**

Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. W myśl art. 60 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca: w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym - ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. Ogłoszenie to stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.

Natomiast stosownie do art. 61 ust. 2 pkt 1, mieszkaniec domu obowiązany jest do wnoszenia opłaty w wysokości nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Na pozostałą część kosztu utrzymania mieszkańca „na starych zasadach” powiat otrzymuje dotacje z budżetu państwa.

W domach pomocy społecznej przebywają również osoby „na nowych zasadach”, skierowane do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą odpłatność za pobyt w placówce wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka,
  - małżonek, zstępni przed wstępnymi,
  - gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym wyżej wymienione osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z zawartą umową:
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wносить również inne osoby niewymienione wyżej. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

**Na terenie powiatu funkcjonują trzy domy pomocy społecznej o łącznej liczbie 315 miejsc:**

- 1) **Dom Pomocy Społecznej w Blachowni** ul. Sienkiewicza 6 – przeznaczony dla 158 osób przewlekłe psychicznie chorych, koedukacyjny.  
**Miesięczny koszt utrzymania w Domu Pomocy Społecznej w Blachowni w 2023 roku wynosił 5 069 zł 56 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r., poz. 1653. Obowiązywał od 01 marca 2023 r.**  
Na dzień 31.12.2023 r. 35 osób przebywało na starych zasadach odpłatności (co stanowi 22,16% mieszkańców) i 123 osoby na nowych zasadach odpłatności (co stanowi 77,84% mieszkańców).
- 2) **Dom Pomocy Społecznej w Lelowie** przy ul. Szczekocińskiej 19 – przeznaczony dla 100 osób przewlekłe psychicznie chorych, koedukacyjny.  
**Miesięczny koszt utrzymania w Domu Pomocy Społecznej w Lelowie w 2023 roku wynosił 4 822 zł 46 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r., poz. 1654. Obowiązywał od 01 marca 2023 r.**  
Na dzień 31.12.2023 r. 28 osób przebywało na starych zasadach odpłatności (28%) i 72 osoby na nowych zasadach odpłatności (72%).

**3) Dom Pomocy Społecznej w Turowie** przy ul. Joachimowskiej 85 (gm. Olsztyn) przeznaczony dla 57 osób w podeszłym wieku, koedukacyjny.

**Miesięczny koszt utrzymania w Domu Pomocy Społecznej w Turowie w 2023 roku wynosił 4 850 zł 14 gr. i został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 21 lutego 2023 r., poz. 1655. Obowiązywał od 1 marca 2023 r.**

Na dzień 31.12.2023 r. 5 osób przebywało na starych zasadach odpłatności (8,77%) i 52 osoby na nowych zasadach odpłatności (91,23%).

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łącznie w 3 domach pomocy społecznej przebywało 315 osób, w tym 68 osób na starych zasadach (co stanowi 21,58% mieszkańców) i 247 na nowych zasadach (78,42% mieszkańców).

- A. Rozpatrzenie spraw dotyczących umieszczenia w dps**
- B. Rozstrzygnięcia o umieszczeniu osób w dps po okresie oczekiwania**
- C. Ustalanie odpłatności za pobyt w dps**
- D. Sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej**

**Ad. A. Rozpatrzenie spraw dotyczących umieszczenia w dps**

Rozpatrzono 66 spraw dotyczących umieszczenia osób w domach pomocy społecznej w następujący sposób:

- 1) wydano 46 decyzji administracyjnych o umieszczeniu w DPS, w tym:
  - a) 27 w DPS w Blachowni,
  - b) 8 w DPS w Lelowie,
  - c) 11 w DPS w Turowie,
- 2) w 7 przypadkach odmówiono uzgodnienia terminu przyjęcia i odesłano dokumenty z uwagi na brak typu Domu wskazanego w dokumentacji,
- 3) w 3 przypadkach dokonano wpisu na listę osób oczekujących na umieszczenie w DPS w Turowie,
- 4) w 1 przypadku postępowanie stało się bezprzedmiotowe z powodu zgonu strony,
- 5) w 2 przypadkach wygaszono decyzję o umieszczeniu z uwagi na rezygnację strony i umieszczenie w innym DPS,
- 6) w 3 przypadkach wydano decyzję o umorzeniu postępowania z uwagi na rezygnację strony,
- 7) w 3 przypadkach wpłynęły zapytania o wolne miejsce w DPS i możliwość umieszczenia w nich osób zainteresowanych, udzielono informacji dotyczących warunków mieszkaniowych w DPS i procedury umieszczenia w DPS,
- 8) w 1 przypadku sprawa umieszczenia strony w DPS na dzień 31.12.2022 r. nie została rozpatrzona. Decyzja w sprawie umieszczenia w DPS w Lelowie została wydana w dniu 08.01.2024 r.

**Ad. B. Rozstrzygnięcia o umieszczeniu osób w dps po okresie oczekiwania**

W 2023 r. decyzje o umieszczeniu w Domach Pomocy Społecznej były wydawane zgodnie z potrzebami DPS na bieżąco. W związku z tym nie było przypadku wydania decyzji administracyjnej o umieszczeniu w DPS dla osoby wcześniej wpisanej na listę osób oczekujących.

**Ad. C. Ustalanie odpłatności za pobyt w dps**

Rozpatrzono 58 spraw o zmianę kwoty odpłatności za pobyt w DPS, w związku ze zmianą dochodu mieszkańców, w tym:

- 1) 31 decyzji dot. mieszkańców DPS w Blachowni,
- 2) 26 decyzji dot. mieszkańców DPS w Lelowie,
- 3) 1 decyzja dot. mieszkańca DPS w Turowie.

**Ad. D. Sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej**

W ramach nadzoru przeprowadzono 7 kontroli sprawdzających działalność Domów Pomocy Społecznej w tym:

1) 3 kontrole problemowe:

- a) w dniach 13.03.2023 r., 14.03.2023 r., 16.03.2023 r., 17.03.2023 r., 07.04.2023 r., 11.04.2023 r., 12.04.2023 r., 13.04.2023 r., 14.04.2023 r., 17.04.2023 r. w DPS w Blachowni,
- b) w dniach od 06.06.2023 r. do 16.06.2023 r. w DPS w Turowie,
- c) w dniach 20.09.2023 r., 21.09.2023 r., 25.09.2023 r., 27.09.2023 r. w DPS Lelowie.

Kontrole miały na celu sprawdzenie:

- zabezpieczenia kadrowego w zespole pracowników terapeutyczno - opiekuńczych, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a, c Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej,
- częstotliwości udziału pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, o ile występują problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców,
- warunków efektywnej realizacji usług bytowych poprzez sprawdzenie wyposażenia budynku Domu Pomocy Społecznej w system przyzywowo - alarmowy i system alarmowo – przeciwpożarowy,
- zgodności procedur funkcjonujących w Domu Pomocy Społecznej z przepisami prawa,
- czy Domy Pomocy Społecznej zapewniają mieszkańcom korzystanie z usług lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, psychologa oraz lekarzy specjalistów (zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Dodatkowo w DPS w Blachowni sprawdzono:

- dokumentację z czynności podjętych w sprawie zdarzenia z lutego 2023 r.,
- realizację zaleceń pokontrolnych,
- tematy zgłoszone przez mieszkankę w trakcie czynności kontrolnych w DPS w Blachowni i anonimowe zawiadomienie o nieprawidłowościach w jednostce.

Sporządzono protokoły z kontroli. Wydano zalecenia pokontrolne.

2) 4 kontrole doraźne sprawdzające zagadnienia dotyczące konkretnych zdarzeń:

a) w dniu 13.01.2023 r. w DPS w Blachowni.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie zarzutów wniesionych przez mieszkankę Domu. Sporządzono protokół z kontroli. Wydano zalecenia pokontrolne.

b) w dniu 04.01.2023 r. i 01.02.2023 r. w DPS w Lelowie.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie zarzutów wniesionych przez córkę mieszkanki na jakość świadczonej opieki wobec matki. Sporządzono protokół z kontroli. Wydano zalecenia pokontrolne.

c) w dniu 14.06.2023 r. w DPS w Turowie.

Kontrolę przeprowadzono w ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej. Celem kontroli było dokonanie ustaleń w związku ze zdarzeniem z miesiąca czerwca 2023 r. w wyniku którego wypadkowi uległ mieszkaniec, który następnie poniósł śmierć. Sporządzono protokół z kontroli. Wydano zalecenia pokontrolne.

d) w dniach 16, 17, 23 i 25.10.2023 r. w DPS w Błachowni.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie wskazanych w piśmie Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MRiPS nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki. Sporządzono protokół z kontroli. Wydano zalecenia pokontrolne.

Ponadto w ramach nadzoru nad działalnością dps odbyły się 2 narady (04.04.2023 r., 27.07.2023 r. – w siedzibie PCPR w Częstochowie) podczas których dokonywano bieżącej analizy wykonania budżetów jednostek, trudnych zdarzeń w jednostkach, spraw bieżących oraz sytuacji epidemicznej.

Jednocześnie z dyrektorami domów pomocy społecznej w 2023 r. zorganizowano 3 zdalne narady, podczas których omawiano aktualną sytuację epidemiczną we wszystkich dps i sprawy bieżące występujące w jednostkach. W spotkaniach uczestniczyli Henryk Kasiura – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego, Gwidon Jelonek – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego Dyrektorzy i pracownicy Domów Pomocy Społecznej w Lelowie, Błachowni i Turowie oraz Dyrektor i pracownicy PCPR w Częstochowie.

***7. Prowadzenie mieszkań treningowych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.***

Nie ubiegano się o tę formę pomocy.

***8. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.***

Na terenie powiatu nie funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Interwencja kryzysowa realizowana jest w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej, w którym dyżury pełnią psycholog (12 godzin w miesiącu), prawnik (12 godzin miesięcznie) i pracownik socjalny (12 godzin miesięcznie).

- |                             |  |
|-----------------------------|--|
| – <i>psycholog</i>          | interwencja psychologiczna w kryzysach emocjonalnych po trzy godziny (4 wtorki w miesiącu)   |
| – <i>pracownik socjalny</i> | poradnictwo, pomoc w uzyskaniu świadczeń socjalnych po trzy godziny (4 wtorki w miesiącu)  |
| – <i>prawnik</i>            | konsultacje w zakresie prawa rodzinnego, rozwody, separacje, alimenty, władza rodzicielska, opieka nad dziećmi i inne, głównie wśród osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie po trzy godziny (4 wtorki w miesiącu). |

Wsparcia udzielano szczególnie osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, m.in. będącym ofiarami przemocy domowej, przeżywającym żałobę.

Łącznie udzielono wsparcia 88 osobom, które uczestniczyły w konsultacjach z różnymi specjalistami. Część osób korzystała wielokrotnie z pomocy specjalistów.

Ogółem odbyły się 204 konsultacje, w tym:

- z psychologiem 89
- z prawnikiem 59
- z pracownikiem socjalnym 56

W ramach udzielanej pomocy psycholog prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. W 2023 roku odbyły się 2 spotkania grupy wsparcia w której udział brało 5 osób.

### **9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach**

Zadanie realizowane jest podczas osobistych wizyt mieszkańców powiatu w PCPR, rozmów telefonicznych lub konsultacji w Punkcie Interwencji Kryzysowej jak również za pośrednictwem komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej. Zakres udzielanych informacji o prawach i uprawnieniach w większości przypadków dot. praw osób doznających przemocy w rodzinie, świadczeń przysługujących z pomocy społecznej, pieczy zastępczej, świadczeń alimentacyjnych, władzy rodzicielskiej i obowiązków z niej wynikających.

Ponadto w toku bieżącej pracy udzielane są informacje z zakresu praw i obowiązków rodzin zastępczych, dzieci w nich przebywających oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

### **10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu**

1. W dniu 20.06.2023 r. w Starostwie Powiatowym w Częstochowie odbyło się Forum Konsultacyjno-Dyskusyjne - „Małoletni zagrożony przemocą – czuwam, reaguję, zabezpieczam” w którym uczestniczyło ponad 100 osób, przedstawiciele służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy tj. Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Policji, Kuratorów, Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, PCPR Częstochowie, Edukacji, Służby Zdrowia, przedstawiciele samorządu Powiatu Częstochowskiego oraz Gmin Powiatu.

Panel dyskusyjny poprzedzony został wystąpieniami profesjonalistów, z zakresu zwiększenia skuteczności i efektywności działań pomocowych realizowanych przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy, a także wprowadzenie dobrych praktyk ukierunkowanych na doskonalenie metod pracy z rodziną dotkniętą przemocą.

Drugą częścią spotkania stanowiła dyskusję i obejmowała zagadnienia z zakresu podziału zadań służb mających na celu zabezpieczenie małoletniego w sytuacji interwencji, lecz również trudności w realizacji nagłych działań.

Celem Forum było zacieśnienie współpracy, wymiana doświadczeń, zintegrowanie lokalnych działań na rzecz dzieci zagrożonych przemocą oraz wypracowanie rozwiązań podnoszących skuteczność podejmowanych interwencji.

2. W dniu 21 listopada 2023 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. Jana Brzechwy w Bogumińku odbyła się uroczystość z okazji Dnia Pracownika Socjalnego w Powiecie Częstochowskim. Organizatorami uroczystości byli: Pan Krzysztof Smela – Starosta Częstochowski, Pani Katarzyna Buchajczuk – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie oraz Pani Lena Nieśpielak – Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Jana Brzechwy w Bogumińku. W spotkaniu udział wzięło około 120 osób. Największą grupę stanowiły obchodzące swoje święto przedstawiciele służb społecznych: kierownicy i pracownicy gminnych ośrodków pomocy



społecznej, Dyrektorzy i pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej Powiatu Częstochowskiego: Domów Pomocy Społecznej, Centrów Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Warsztatu Terapii Zajęciowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie. Uroczystość uświetniły występy instrumentalno - wokalne wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Jana Brzechwy w Bogumińku. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznania się z bazą lokalową SOSW im. J. Brzechwy w Bogumińku. Organizowany przez Powiat Częstochowski Dzień Pracownika Socjalnego tradycyjnie po raz kolejny był okazją do wspólnego świętowania w serdecznej atmosferze oraz wymiany doświadczeń i integracji pracowników służb społecznych z terenu powiatu częstochowskiego.

3. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Współpraca z kierownikami i pracownikami gminnych ośrodków pomocy społecznej, udzielanie porad i indywidualnych konsultacji z pracownikami socjalnymi w zakresie rozwiązywania trudnych problemów osób i rodzin oraz procedury tworzenia rodzin zastępczych.

Ponadto konsultacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasad rekrutacji do programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ścisła współpraca w rekrutacji potencjalnych uczestników w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

#### ***11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu***

Współpraca z kierownikami i pracownikami gminnych ośrodków pomocy społecznej, udzielanie porad i indywidualnych konsultacji z pracownikami socjalnymi w zakresie rozwiązywania trudnych problemów osób i rodzin oraz procedury tworzenia rodzin zastępczych. Ponadto konsultacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasad rekrutacji do programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ścisła współpraca w rekrutacji potencjalnych uczestników w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

#### ***12. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego***

PCPR w Częstochowie korzystał z Oprogramowania Użytkowego „OU POMOST” oraz Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

---

I.II Zadania administracji rządowej realizowane przez powiat (art. 20)

*1. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*

Problem nie wystąpił.

*2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi*

Brak ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

*3. Udzielanie cudzoziemcom, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej*

Problem nie wystąpił.

## **II. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ**

W 2023 roku podejmowano współpracę z policją, sądem, ops-ami, prokuraturami w celu rozpropagowania działań Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Niestety pomimo szeroko zakrojonych działań nie udało się zebrać grupy min. 11 osobowej, warunkującej przeprowadzenie Programu.

W roku 2023r. nie miały miejsca zdarzenia o charakterze kryzysowym – masowym.

### ***Inne działania:***

- 1) W dniu 23.05.2023 r. w siedzibie PCPR odbyło się spotkanie robocze dot. przeciwdziałania przemocy domowej w którym udział wzięli: członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego, przedstawiciele policji, stacji pogotowia ratunkowego, pcpr, kurator okręgowy. Na spotkaniu przedstawiono i omówiono zmiany wynikające z nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ponadto omówiono szeroko procedury interwencyjnego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Zwrócono uwagę na potrzebę wypracowania zasad współpracy i spójności działań służb w realizacji powyższych czynności.
- 2) W dniu 20.06.2023 r. w Starostwie Powiatowym w Częstochowie odbyło się Forum Konsultacyjno-Dyskusyjne - „Małoletni zagrożony przemocą – czuwam, reaguję, zabezpieczam”, w którym uczestniczyło ponad 100 osób, przedstawiciele służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy tj. Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Policji, Kuratorów, Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, PCPR Częstochowie, Edukacji, Służby Zdrowia, przedstawiciele samorządu Powiatu Częstochowskiego oraz Gmin Powiatu. W spotkaniu uczestniczyli Członkowie Zarządu Powiatu Częstochowskiego ze Starostą Krzysztofem Smelą, który zabrał głos na początku wydarzenia. Panel dyskusyjny poprzedzony został wystąpieniami profesjonalistów, prezentacja Pani Izabela Krasiejko - dr hab, prof. nadz. Uniwersytetu im. Jana Długosza w Częstochowie dotyczyła zagadnień „Między wsparciem rodzin, a ochroną dziecka przed skrzywdzeniem”, natomiast wystąpienie Pana Grzegorza Kozery - Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Częstochowie „Przemocy wobec dzieci z punktu widzenia kuratorskiej służby sądowej – możliwości i ograniczenia“. Pani Ewelina Stępień –Hajda - podkom. Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach przedstawiła zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i kompetencje policji. Zaproponowane treści dotyczyły zwiększenia skuteczności i efektywności działań pomocowych realizowanych przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy, a także wprowadzenie dobrych praktyk ukierunkowanych na doskonalenie metod pracy z rodziną dotkniętą przemocą. Druga część spotkania oscylowała wokół wypowiedzi kierowników i pracowników OPS, przedstawiciele Wydziału Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach oraz Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie, dyrektora SOSz-W w Bogumiłku, Kuratora Okręgowego, Przedstawiciele Policji w Częstochowie i Katowicach. Wypowiedzi te były nawiązaniem do wcześniej rozesłanych przez PCPR ankiet dot. konieczności przeprowadzania interwencji na podstawie artykułu 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Poruszane tematy objęły nie tylko zagadnienia z zakresu podziału zadań służb mających na celu zabezpieczenie małoletniego w sytuacji interwencji, lecz również trudności w realizacji nagłych działań. Celem Forum było zacieśnienie współpracy, wymiana doświadczeń, zintegrowanie lokalnych działań na rzecz dzieci zagrożonych przemocą oraz wypracowanie rozwiązań podnoszących skuteczność podejmowanych interwencji.

- 3) W 2023 roku dokonano aktualizacji Wykazu interwentów kryzysowych i psychologicznych Powiatu Częstochowskiego. Na dzień 31.12.2023 r. Wykaz obejmuje 7 interwentów psychologicznych i 9 interwentów kryzysowych.
- 4) Funkcjonuje Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2023-2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/379/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- 5) Funkcjonuje Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023 - 2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/378/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- 6) Funkcjonuje Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023-2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/377/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- 7) Funkcjonuje Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2025, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/376/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- 8) W roku 2023 nie realizowano programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Pomimo prowadzonej rekrutacji we współpracy z ops i komisariatami policji, Sądem, Prokuraturą nie zebrano dostatecznej liczby uczestników.

**III. ZADANIA POWIATU – KARTA POLAKA**

1. *Zgodnie z art. 8 a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 192) osobie - cudzoziemcowi posiadającemu ważną Kartę Polaka, która złoży w urzędzie wojewódzkim wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, na jej wniosek, może być przyznane świadczenie pieniężne przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej, zwane „świadczeniem pieniężnym”. W myśl art. 8 b ust. 2 cytowanej ustawy wypłaty świadczenia pieniężnego dokonuje w okresach miesięcznych starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie pieniężne jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do świadczenia pieniężnego.*

Realizacja zadania polegała na:

- a) comiesięcznym przesyłaniu do Wojewody Śląskiego:
  - wniosków o udzielenie dotacji na wypłatę świadczenia pieniężnego w terminie do 15 dnia każdego miesiąca,
  - informacji o poziomie wykorzystania dotacji na wypłatę świadczeń pieniężnych w terminie do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni,
- b) comiesięcznej wypłacie środków osobom uprawnionym do ww. świadczenia w terminie do dnia 20 każdego miesiąca.

W 2023 roku wpłynęły 2 decyzje Wojewody Śląskiego orzekające przyznanie świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej dla posiadaczy Kart Polaka, którzy osiedlili się w powiecie częstochowskim. Ww. osoby otrzymały decyzje przyznające świadczenie pieniężne na okres 9 miesięcy, w łącznej wysokości 19 173 zł w tym:

- pierwsza osoba – 9 933 zł:
  - w okresie pierwszych 3 miesięcy – po 1 505 zł,
  - w okresie kolejnych 6 miesięcy – po 903 zł.
- druga osoba – 9 240 zł:
  - w okresie pierwszych 3 miesięcy – po 1 400 zł,
  - w okresie kolejnych 6 miesięcy – po 840 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie dokonało wypłaty świadczeń w łącznej wysokości 19 173 zł.

**IV. ZADANIA POWIATU - POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM  
ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA**

*W myśl art. 25 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, powiatowe centrum pomocy rodzinie zapewnia wsparcie przy sprawowaniu przez jednostki, o których mowa w ust. 3 (ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych) nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego wyznaczonego dla małoletnich, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie (małoletni, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę, sąd ustanawia tę osobę opiekunem tymczasowym dla wszystkich tych małoletnich).*

*Zgodnie z zapisami art. 25 ust. 3b wyżej cytowanej ustawy „opiekunom tymczasowym wyznaczonym dla małoletnich, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, oraz przebywającym pod ich opieką małoletnim powiat zapewnia pomoc psychologiczną.”*

*Zgodnie z art. 25 ust. 3ba. „opiekunom tymczasowym wyznaczonym dla małoletnich, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, powiat zapewnia, w zakresie zadań związanych z wykonywaniem obowiązków opiekuna tymczasowego, pomoc organizacyjną polegającą w szczególności na zapewnieniu pomocy wolontariuszy, tłumaczy lub pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych.” Ponadto w myśl ust. 3c „W przypadku gdy opiekun tymczasowy ma pod opieką więcej niż 15 dzieci, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie zatrudnia, na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, realizowanych w wymiarze co najmniej 40 godzin w tygodniu, na każdą grupę 15 małoletnich, liczoną począwszy od 16. małoletniego, nad którym opiekun tymczasowy sprawuje opiekę, osobę do pomocy w sprawowaniu opieki. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, biorąc pod uwagę wiek małoletnich lub stan ich zdrowia, może zatrudnić dodatkową osobę do pomocy w sprawowaniu opieki.*

W 2023 r. wpłynęły 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie o ustanowieniu opiekunów tymczasowych dla 3 małoletnich obywateli Ukrainy w tym:

- 2 postanowienia dotyczyły małoletnich przebywających na terenie Miasta Częstochowy oraz Miasta Kalisza i zostały przekazane zgodnie z właściwością miejscową do właściwych organów.
- 1 postanowienie dotyczyło małoletniego obywatela Ukrainy przebywającego w gminie Powiatu Częstochowskiego. Po zweryfikowaniu i dokonaniu ustaleń, stwierdzono, że małoletni nie przebywał w pieczy zastępczej i przekroczył granicę polsko-ukraińską pod opieką osoby dorosłej, w związku z czym został nie został objęty pomocą organizacyjną Powiatu Częstochowskiego.

**I. Prowadzenie w systemie teleinformatycznym ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób sprawujących faktyczną pieczę nad nimi oraz małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.**

*Zgodnie z art. 25 a ust. 1 i 2 ww. ustawy małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, podlega wpisowi do ewidencji, zwanej dalej „ewidencją małoletnich”. Ewidencja małoletnich jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw rodziny i powiatowe centra pomocy rodzinie za pomocą systemu teleinformatycznego*

umożliwiającego prowadzenie tej ewidencji, przekazywanie do niej danych, usuwanie z niej danych oraz udostępnianie z niej danych.

W styczniu 2023 r. do ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy wprowadzono dane małoletniej obywatelki Ukrainy, która przybyła do Polski z domu rodzinnego przekroczyła granicę bez opieki i dla której zgodnie z postanowieniem sądu opiekunem tymczasowym ustanowiono mieszkańca gminy Powiatu Częstochowskiego.

W 2023 r. na bieżąco aktualizowano i monitorowano dane 88 małoletnich obywateli, którzy zostali wpisani do ewidencji w roku 2022.

## **II. Składanie wniosków w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego o należne świadczenia.**

*W myśl art. 26 ust. 4 przysługujące na dziecko świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem świadczenia rodzicielskiego oraz świadczenia lub dofinansowanie, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 5, przysługują także opiekunowi tymczasowemu, o którym mowa w art. 25. Następnie zgodnie z art. 26 ust. 4b. w postępowaniach o przyznanie świadczeń i dofinansowania, o których mowa w ust. 1, w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 25 ust. 7 zdanie trzecie, wnioski o świadczenia i dofinansowanie składa i działa w tych postępowaniach wyłącznie starosta lub upoważniony przez niego pracownik jednostki organizacyjnej powiatu.*

*Jednocześnie zgodnie z art. 26 ust. 4c. Opiekunowi tymczasowemu, o którym mowa w art. 25 ust. 7 zdanie trzecie, przyznane świadczenia wypłaca się na rachunek bankowy powiatu, na terenie którego opiekun ten sprawuje opiekę nad dziećmi. Powiat przekazuje przyznane opiekunowi tymczasowemu świadczenia w szczególności w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.*

W imieniu opiekunów tymczasowych małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem do Rzeczypospolitej Polskiej przebywali w pieczy zastępczej i przybyli do RP pod opieką osób sprawujących faktyczną pieczę nad nimi, a w Polsce osoby te zostały ustanowione przez Sąd Rejonowy w Częstochowie opiekunami tymczasowymi tych małoletnich, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie składał wnioski o przyznanie należnych ww. małoletnim świadczeń tj. świadczeń wychowawczych 500 plus oraz świadczeń rodzinnych.

### **1. Świadczenia wychowawcze 500 plus.**

W imieniu opiekunów tymczasowych, w dniu 25.04.2023 r. złożono za pośrednictwem platformy usług elektronicznych PUE ZUS wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego 500 plus (na okres świadczeniowy: 01.06.2023 – 31.05.2024) dla 57 małoletnich obywateli Ukrainy.

W 2023 r. ZUS przekazał na konto Powiatu Częstochowskiego świadczenia w łącznej wysokości **343 000 zł**. PCPR w Częstochowie zgodnie ze złożonymi wnioskami przekazał na rzecz uprawnionych opiekunów tymczasowych środki w dwóch formach poprzez opłacanie faktur: za usługi pralnicze i zajęcia integracyjno – rekreacyjne oraz przekazanie gotówki na zabezpieczenie bieżących potrzeb małoletnich:

- a) w okresie świadczeniowym 2022/2023 - od dnia 01 stycznia 2023 r. do dnia 31 maja 2023 r. (5 miesięcy) świadczenia wypłacono na 59 dzieci (styczeń 2023 r. – 59 dzieci, luty 2023 – maj 2023 – 57 dzieci), po 500 zł miesięcznie, w łącznej wysokości **143 500 zł** w tym dla:
  - 1 opiekun na 14 dzieci (5 miesięcy),
  - 1 opiekun na 15 dzieci (5 miesięcy),
  - 2 opiekunów na 15 dzieci w styczniu 2023 r. (1 miesiąc), od lutego 2023 r. do maja 2023 r. na 14 dzieci (4 miesiące).

b) w okresie świadczeniowym 2023/2024 od dnia 01 czerwca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. świadczenia wypłacono na 57 dzieci po 500 zł miesięcznie, w łącznej wysokości **199 500 zł** w tym:

- 3 opiekunów na 14 dzieci (7 miesięcy),
- 1 opiekun na 15 dzieci (7 miesięcy).

## **2. Świadczenia rodzinne**

Na podstawie decyzji GOPS wydanych na okres zasiłkowy 2022/2023 w okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.10.2023 r. realizowano wypłatę świadczeń rodzinnych.

W imieniu opiekunów tymczasowych w dniu 30.10.2023 r. złożono do GOPS w Olsztynie wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na okres zasiłkowy 2023/2024 ustalający prawo do świadczeń od dnia 01.11.2023 r. do dnia 31.03.2024 r.

GOPS w Olsztynie przekazał na konto Powiatu Częstochowskiego świadczenia w łącznej wysokości **84 948 zł**, które przekazano na rzecz uprawnionych opiekunów tymczasowych w formie gotówki na zabezpieczenie bieżących potrzeb małoletnich następująco:

a) w okresie zasiłkowym 2022/2023 - świadczenia od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.10.2023 r. przyznano na 59 dzieci w łącznej wysokości **70 812 zł** w tym:

- 1 opiekun na 15 dzieci po 124 zł miesięcznie (10 miesięcy),
- 1 opiekun na 14 dzieci po 124 zł miesięcznie (10 miesięcy),
- 1 opiekun na 15 dzieci – 14 dzieci po 124 zł miesięcznie (10 miesięcy) i 1 dziecko po 124 zł (1 miesiąc),
- 1 opiekun na 15 dzieci – 14 dzieci po 124 zł miesięcznie i 1 dziecko po 95 zł miesięcznie (1 miesiąc); 13 dzieci po 124 zł miesięcznie i 1 dziecko po 95 zł miesięcznie (3 miesiące); 14 dzieci po 124 zł miesięcznie (6 miesięcy).

b) w okresie zasiłkowym 2023/2024 - świadczenia od dnia 01.11.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. przyznano na 57 dzieci w łącznej wysokości **14 136 zł** w tym:

- 3 opiekunów na 14 dzieci po 124 zł miesięcznie (2 miesiące),
- 1 opiekun na 15 dzieci po 124 zł miesięcznie (2 miesiące).



## V. ZADANIA POWIATU – REHABILITACJA SPOŁECZNA

Zadania Powiatu realizowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wynikają z art. 35 a ust. 1 ustawy z dn. 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 100 z późn. zm.).

1. *Opracowywanie i realizacja zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:*
  - a) *rehabilitacji społecznej*
  - b) *rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia*
  - c) *przestrzegania praw osób niepełnosprawnych*
2. *Współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych*
3. *Udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz rocznej informacji z ich realizacji*
4. *Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności*
5. *Opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa*
6. *Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób*
7. *Dofinansowanie:*
  - A. *Uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych*
  - B. *Sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych*
  - C. *Zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia*
  - D. *Likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych*
  - E. *Rehabilitacji dzieci i młodzieży*
  - F. *Usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika osoby niepełnosprawnej, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności*
8. *Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej*
9. *Zlecanie zadań w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.*
10. *Orzekanie o niepełnosprawności realizowane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności*
11. *Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych*

W 2023 r. Powiat Częstochowski otrzymał środki finansowe PFRON w wysokości 2 888 956 zł w tym 884 880 zł na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej.

*Ad. 1. Opracowywanie i realizacja zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych*

Obowiązywał przyjęty uchwałą nr XXVI/204/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Powiatu Częstochowskiego Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata

2021 – 2029. Program realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie.

**Ad. 7 A. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych**

*Turnusy rehabilitacyjne stanowią aktywną formę rehabilitacji połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu ogólną poprawę psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Zasady organizacji turnusów rehabilitacyjnych określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1937).*

*W myśl § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia obowiązywała wysokość 30 % dofinansowania dla osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 27 % dla osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 25% dla osoby z lekkim, stopniem niepełnosprawności, 20 % dla opiekuna osoby niepełnosprawnej oraz dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu które w I kwartale 2023 roku wyniosło 7.124,26 zł.*

*Uchwałą Zarządu Powiatu Częstochowskiego nr 981/2022 z dnia 29.12.2022 r. przyjęto zasadę dofinansowania tej samej osobie dorosłej raz na dwa lata.*

W 2023 r. maksymalna wysokość dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego wynosiła dla:

- Osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci i młodzieży  
2.020,00 zł
- Osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności  
1.818,00 zł
- Osób z lekkim stopniem niepełnosprawności  
1.683,00 zł
- Opiekunów osób niepełnosprawnych  
1.346,00 zł

*Zgodnie z § 4 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie jej opiekuna na wyraźne zalecenie konieczności pobytu opiekuna we wniosku lekarza o skierowanie na turnus rehabilitacyjny.*

458 osób niepełnosprawnych z 383 opiekunami tj. 841 osób ubiegało się o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

Dofinansowanie przyznano dla 126 osób i 61 opiekunów tj. 187 osób na kwotę 310 043 zł; Ostatecznie dofinansowanie wypłacono dla 112 uczestników i 50 opiekunów tj. 162 osób na kwotę 269 705 zł z podziałem na:

a) osoby dorosłe	-	100	w kwocie	233 490 zł
opiekunowie	-	38		
b) dzieci	-	12	w kwocie	36 215 zł
w tym:				
opiekunowie	-	12		

Z powodu niewystarczających środków finansowych PFRON 321 osób otrzymało odpowiedź odmowną, 12 osób zrezygnowało z przyznanego dofinansowania, 2 osoby zmarły.

*W siedzibie PCPR-u udostępniano osobom indywidualnym zgromadzone oferty i rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych i przyjmowania grup przy udziale kosztów PFRON. Przedstawiano możliwości skorzystania z tej formy rehabilitacji, udzielano indywidualnej pomocy uczestnikom w kompletowaniu wniosków o przyznanie dofinansowania. Na bieżąco współpracowano z organizatorami turnusów w zakresie prawidłowego rozliczenia się z przekazanego dofinansowania (na podstawie faktury lub innego dokumentu potwierdzającego zakup usługi przez osobę niepełnosprawną).*

#### **Ad. 7 B. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

*Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 926.) o dofinansowanie ze środków Funduszu organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku.*

*Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi do 60 % kosztów przedsięwzięcia.*

W obowiązującym terminie wpływu, tj. do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania 6 podmiotów złożyło 9 wniosków na kwotę 62 536,30 zł.

*Z uwagi na ograniczone środki finansowe PFRON uchwałą nr 1020/2023 Zarządu Powiatu Częstochowskiego z dnia 1 marca 2023 r. ograniczono w 2023 r. wysokość dofinansowania maksymalnie do 10 000 zł. Zobowiązano wnioskodawców do wyboru jednego zadania, które uzyska dofinansowanie.*

Zrealizowano 6 wniosków i wypłacono dofinansowanie w kwocie 36 672,76 zł z przeznaczeniem na następujące zadania:

1. Trzydniową wycieczkę na Słowację zorganizowaną przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Autyzmem w dniach 15 – 17 września 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 7 403,35 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 3 370,61 zł, co stanowi 45,53% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystało 5 osób niepełnosprawnych i 7 opiekunów z powiatu częstochowskiego.
2. Dwudniową wycieczkę do Moszna – Opole zorganizowaną przez Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Starym Koniecpolu w dniach 17 – 18 czerwca 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 18 627,02 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 9 880 zł, co stanowi 53,04% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystało 25 osób niepełnosprawnych i 20 opiekunów z powiatu częstochowskiego.
3. Trzydniową wycieczkę do Ciężkowic zorganizowaną przez Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski Koło Ziemskie w dniach 8 – 10 września 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 14 012 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 7 054,20 zł, co stanowi 50,34% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystało 30 osób niepełnosprawnych i 20 opiekunów z powiatu częstochowskiego.

4. Siedmiodniową wycieczkę do Jastrzębiej Góry zorganizowaną przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Autystycznych „Piękny Umysł” w dniach 15 – 21 maja 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 10 549 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 6 329,40 zł, co stanowi 60% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystało 7 osób niepełnosprawnych z powiatu częstochowskiego.
5. Trzynastodniowy obóz sportowo - rekreacyjny zorganizowany przez Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski Delegatura w Częstochowie w dniach 5 – 17 maja 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 9 507,52 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 5 673,55 zł, co stanowi 59,67% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystały 3 osoby niepełnosprawne i 2 opiekunów z powiatu częstochowskiego.
6. Trzydniową wycieczkę do Białego Dunajca zorganizowaną przez Częstochowskie Stowarzyszenie Reumatyków i Ich Sympatyków w dniach 15 – 17 września 2023 r. łączny koszt zadania wyniósł 7 275 zł, przekazano dofinansowanie w wysokości 4 365 zł co stanowi 60% wartości zadania. Z dofinansowania skorzystało 15 osób niepełnosprawnych z powiatu częstochowskiego. Niestety z powodu niedotrzymania warunków umowy, umowa została wypowiedziana i Stowarzyszenie zwróciło przyznane środki finansowe w 2024 r.

**Ad. 7 C. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym.**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926.) na realizację dofinansowania na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznane osobom niepełnosprawnym na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz sprzęt rehabilitacyjny w 2023 r. wydano kwotę **1 484 178,00 zł**.

W toku realizacji zadania wpłynęło **1 325** wniosków o dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz **37** wniosków o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Pozytywnie rozpatrzono **1 091** wniosków o dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz **26** wniosków o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Negatywnie rozpatrzono **234** wnioski o dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w tym: - **202** wnioski z powodu braku środków finansowych, - **1** wniosek z powodu braku aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności uprawniającego do przyznania dofinansowania, - **1** osoba zmarła przed dniem rozpatrzenia wniosku, - **4** wnioski z powodu przekroczenia kryterium dochodowego, - **7** osób zrezygnowało z zakupu i dofinansowania, - **2** wnioski przesłano zgodnie z właściwością do innego powiatu, - **8** wniosków pozostało bez rozpatrzenia z powodu braków formalnych, - **9** osób z powodu przekazania faktur za 2022 r.

W ramach dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze umożliwiono zakup następujących środków:

1	Pieluchomajtki i wkłady anatomiczne	161 854 sztuki	292 209,24 zł
2	Aparaty słuchowe, wkładki	741 sztuk	622 487,40 zł
3	Wózki inwalidzkie	50 sztuk	215 650,00 zł
4	Protezy, ortezy	77 sztuk	140 025,00 zł
5	Pończochy kikutowe	195 sztuk	4 540,00 zł
6	Obuwie ortopedyczne	31 sztuk	6 281,00 zł
7	Pionizatory	4 sztuki	11 940,00 zł
8	Balkoniki, podpórki	13 sztuk	2 934,99 zł
9	Cewniki, worki	12 390 sztuk	14 523,85 zł
10	Sensory, transmitery, zbiorniki insulinowe	1 414 sztuk	23 848,20 zł
11	Materace przeciwodleżynowe	18 sztuk	3 738,00 zł
12	Peruki	4 sztuki	750,00 zł
13	Protezy piersi	4 sztuki	750,00 zł
14	Czwórnóg	1 sztuka	22,50 zł
15	Wymianę leja w protezie	2 sztuki	3 000,00 zł
16	Szkła korekcyjne do okularów	4 sztuki	117,50 zł
17	Poduszki przeciwodleżynowe	6 sztuk	2 720,00 zł
18	Aparaty do leczenia bezdechu sennego, maski	11 sztuk	12 660,00 zł
19	Wyroby stomijne (zestawy)	1 542 sztuki	18 953,73 zł
20	Kule łokciowe	3 sztuki	102,00 zł
21	Systemy wspomagające słyszenie	2 sztuki	8 450,00 zł
22	Urządzenia multifunkcyjne	1 sztuka	3 200,00 zł
23	Siedziska ortopedyczne	2 sztuki	3 000,00 zł
24	Gorsety ortopedyczne	2 sztuki	1 590,00 zł
	Razem	178 372 sztuki	1 393 493,41 zł

*Przepisy § 13 ust. 2 pkt. 2 cytowanego rozporządzenia określają górną granicę dofinansowania kosztów zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, stanowiąc, że wysokość dofinansowania wynosi: do 100 % udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie oraz do 150 % sumy kwoty ustalonego limitu i wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.*

*Z uwagi na ograniczone środki finansowe PFRON uchwałą nr 980/2022 Zarządu Powiatu Częstochowskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. ograniczono w 2023 r. wysokość dofinansowania. Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ustalono na poziomie 100% sumy limitu NFZ i wkładu własnego.*

*O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności jeżeli przedłożą zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza specjalistę o rodzaju schorzenia i wyraźnym wskazaniu do korzystania z wnioskowanego sprzętu rehabilitacyjnego w warunkach domowych.*

**Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosiła 80 % kosztów zakupu tego sprzętu.**

Wpłynęło **37** wniosków, zawarto **26** umów. Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę **90 684,59** zł otrzymało 26 osób na:

- rowery rehabilitacyjne - 11 sztuk – 18 337,60 zł,
- rotory rehabilitacyjne – 1 sztuka – 320,00zł,
- bieżnie rehabilitacyjne – 12 sztuk – 67 227,00zł,
- orbitreki – 2 sztuki – 2 559,99zł,
- atlasy – 1 sztuka – 2 240,00 zł,

11 wniosków rozpatrzono negatywnie w tym 3 wnioski z powodu braku środków finansowych, 7 z powodu nie możliwości zakwalifikowania wnioskowanych przedmiotów do sprzętu rehabilitacyjnego i 1 z powodu nie uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie.

#### **Ad. 7 D. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych**

*O dofinansowanie ze środków PFRON zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów osoby niepełnosprawnej z otoczeniem mogą ubiegać się:*

- *na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym zamieszkują na stałe.*
- *na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.*

*Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały na te cele dofinansowanie ze środków PFRON.*

*Z uwagi na nie wystarczające środki finansowe PFRON uchwałą nr 1020/2023 Zarządu Powiatu Częstochowskiego z dnia 1 marca 2023 r. ograniczono w 2023 r. wysokość dofinansowania:*

*Likwidacji barier architektonicznych poprzez budowę podjazdu lub zakup i montaż platformy przyschodowej w kwocie do 40 000 zł oraz zakup i montaż platformy dźwigowej (windy) w kwocie do 50 0000 zł.*

*Likwidacji barier technicznych poprzez zakupu łózka ortopedyczno-rehabilitacyjnego w kwocie do 2.000 zł, rowerka trójkołowego w kwocie do 2.000 zł, przystawki do wózka inwalidzkiego w kwocie do 3.000 zł, krzesła przyschodowego w kwocie do 25 000 zł i roweru typu tandem w kwocie 4.000 zł.*

*W ramach likwidacji barier w komunikowaniu na zakup sprzętu elektronicznego i jego elementów lub oprogramowania ustalono wysokość dofinansowania do 1 000 zł oraz do specjalistycznego treningu mowy do 5 000 zł. Nie więcej niż 80% kosztów przedsięwzięcia. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych w roku 2023 nie było realizowane.*

### **1) Likwidacja barier architektonicznych**

Wpłynęło 29 wniosków. Dokonano 9 wizji lokalnych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Pozytywnie rozpatrzono 8 wniosków, w tym:

- 4 wnioskodawców podpisało umowy na łączną kwotę 90 083,52 zł, natomiast wypłacono dofinansowanie w kwocie 82 311,12 zł (w związku z ograniczeniem zakresu prac ujętego w umowach). Dofinansowanie objęło:
  - 2 wnioski na budowę podjazdu
  - 1 wniosek na montaż platformy przychodowej
  - 1 wniosek na dostosowanie wejścia do budynku poprzez likwidację progu i wymianę okna tarasowego.
- 4 osoby zrezygnowały z przyznanego dofinansowania.

18 wniosków rozpatrzono negatywnie z powodu nie spełniania przez wnioskodawców wymogów dofinansowania, w tym:

15 wniosków dotyczyło likwidacji barier architektonicznych w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych;

1 wniosek dotyczył likwidacji barier architektonicznych w części wspólnej budynku wielorodzinnego;

2 wnioski z powodu braku środków finansowych;

2 osoby niepełnosprawne wycofały wnioski;

1 wnioskodawca zmarł.

Łącznie dofinansowano likwidację 4 barier architektonicznych w zakresie umożliwienia osobie niepełnosprawnej dostosowania wejścia do budynku (w tym 1 podnośnik dźwigowy wraz z montażem i zakupem drzwi , 2 podjazdy i 1 w zakresie likwidacji progów i montażu drzwi).

Po zakończeniu robót budowlanych dokonano odbioru prac w zakresie przedmiotu umowy.

### **2) Likwidacja barier w komunikowaniu się**

Wpłynęło 5 wniosków dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu poprzez dofinansowanie zakupu zestawów komputerowych oraz specjalistycznego treningu mowy.

- 3 wnioski rozpatrzono pozytywnie i zawarto umowy na łączną kwotę 7 000 zł, ( w tym zakup dwóch komputerów i 1 udział specjalistycznym treningu mowy).
- 2 osoby nie uzupełniły wniosku w wyznaczonym terminie.

### **3) Likwidacja barier technicznych**

Wpłynęły 42 wnioski dotyczące likwidacji barier technicznych z których:

- 40 wniosków rozpatrzono pozytywnie. Zrealizowano dofinansowanie dla 29 wnioskodawców na kwotę 122 608 zł. na następujące urządzenia:
  - łóżko ortopedyczno – rehabilitacyjne –16 sztuk,
  - rower trójkołowy – 3 sztuki,
  - rower typu tandem - 2 sztuki,
  - podnośnik transportowo - kąpielowy – 4 sztuk,
  - schodolaz – 1 sztuka,
  - krzesło schodowe – 1 sztuka,

- modułowy system rehabilitacyjny do pozycjonowania pacjenta - 1 sztuka,
- dodatkowe koło do wózka inwalidzkiego – 1 sztuka.

2 osoby zmarły, 4 osoby same dokonały zakupu, 2 osoby wycofały wnioski, 1 osoba zrezygnowała z powodu braku środków na udział własny, 1 osoba po podpisaniu umowy nie zakupiła sprzętu w wyznaczonym terminie, 1 osoba otrzymała odpowiedź odmowną z powodu korzystania z dofinansowania w okresie 3 lat, 1 osoba otrzymała odpowiedź odmowną ponieważ wnioskowany sprzęt nie był barierą techniczną, 1 osoba nie uzupełniła wniosku w wyznaczonym terminie.

#### **Ad. 8. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej**

*Warsztat Terapii Zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do zatrudnienia. Uczestnikami warsztatu są osoby niepełnosprawne wobec których Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zalecił uczestnictwo w zajęciach warsztatu.*

W powiecie częstochowskim funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej w Starym Koniecpolu, w którym uczestniczy 30 osób.

Koszty działalności WTZ wynosiły 1 004 880,00 zł, w tym ze środków PFRON 884 880 zł, ze środków własnych powiatu 120 000 zł.

Dodatkowo dofinansowano uczestnictwo czterech mieszkańców powiatu w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Wojślawicach w wysokości 11 473 zł na podstawie porozumień zawartych z powiatem myszkowskim.

#### **Ad. 9. Zlecenie zadań w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.**

Zadanie nie było realizowane w 2023 roku.

#### **Ad. 10. Orzekanie o niepełnosprawności realizowane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**

*Zgodnie z art. 6a ust.1 i 2 ustawy z dn. 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Starosta w ramach zadań z zakresu administracji rządowej powołuje i odwołuje Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Powiatowy zespół może obejmować swoim zasięgiem więcej niż jeden powiat. Zespół wydaje odpowiednio orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w odniesieniu do osób, które ukończyły 16 rok życia: znacznym, umiarkowanym i lekkim, a w przypadku osób, które nie ukończyły 16 roku życia – o niepełnosprawności.*

*Orzeczenie ustalające stopień niepełnosprawności lub niepełnosprawność zawiera wskazania dotyczące w szczególności:*

- odpowiedniego zatrudnienia, uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby, szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,



- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczność stałej długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełniania przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 988 z późn. zm.), prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Na podstawie zawartego w dniu 01.03.2001 r. pomiędzy Miastem Częstochowa, a Powiatem Częstochowskim porozumienia wymienione zadanie realizowane jest przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Częstochowie, Al. Niepodległości 20/22.

W 2023 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał 3074 orzeczeń dla mieszkańców powiatu częstochowskiego.

Liczba wydanych orzeczeń wg. ustalonych stopni niepełnosprawności:

- 364 orzeczenia zaliczających do osób niepełnosprawnych poniżej 16 roku życia,
- 371 osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności,
- 1246 osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 1093 osoby zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności,

Wydano 360 legitymacji osoby niepełnosprawnej.

#### **Ad. 11. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych**

Do zakresu działań Rady należy:

a) *inspirowanie przedsięwzięć* zmierzających do:

- integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- realizacji praw osób niepełnosprawnych,

b) *opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,*

c) *ocena realizacji programów,*

d) *opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.*

W myśl obowiązujących przepisów powiatowe rady składają się z 5 osób, powołanych spośród przedstawicieli działających na terenie danego powiatu organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (powiatów i gmin).

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Częstochowskim powoływana jest zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.

Od września 2019 r. do września 2023 r. funkcjonowała V kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie:

1. Pan Adam Jaruga – Przewodniczący Rady,
2. Pani Halina Kowalczyk – Wiceprzewodniczący Rady,
3. Pani Irena Pluta – Sekretarz Rady,
4. Pan Waldemar Trószczyński,
5. Pani Edyta Wierzbińska.

Zarządzeniem nr 30/2023 Starosty Częstochowskiego z dnia 25.09.2023 r. powołany został skład na VI kadencję Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych:

1. Pan Adam Jaruga zgłoszony przez Radę Powiatu Częstochowskiego.
2. Pani Magdalena Badora zgłoszona przez Gminę Konopiska.
3. Pani Aleksandra Grabowska zgłoszona przez Stowarzyszenie ma rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i Ich Rodzin „Razem przez świat”.
4. Pani Mieczysława Michalik zgłoszona przez Polski Związek Niewidomych.
5. Pani Aneta Tanasiewicz zgłoszona przez Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.

W roku 2023 odbyło się 5 posiedzeń Rady w dniach 03 marca, 15 czerwca w formie wyjazdowej w siedzibie Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Dar Serca” w Rędzinach, 31 sierpnia, 10 października, 04 grudnia w formie wyjazdowej w siedzibie Klubu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w miejscowości Zawada gm. Kłomnice.

Rada opiniowała projekty uchwał Rady Powiatu Częstochowskiego oraz Zarządu Powiatu. Dodatkowo Rada na bieżąco informowana była o wszystkich sprawach dotyczących osób niepełnosprawnych, w tym dotyczących podziału i realizacji zadań ze środków finansowych PFRON oraz programów specjalnych PFRON.

## VI. PROGRAMY PFRON

1. *Realizacja pilotażowego programu pn. „Aktywny Samorząd” Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym*
2. *Realizacja programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III”*
3. *Realizacja programu „Mieszkanie dla absolwenta” w ramach pakietu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”*
4. *Realizacja programu „Dostępne mieszkanie” w ramach pakietu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”*
5. *Realizacja programu pn. „System Obsługi Wsparcia”*

### *Ad.1. Realizacja pilotażowego programu pn. „ Aktywny Samorząd ”*

Zgodnie z obowiązującym dokumentem pn. Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” stanowiącym załącznik do uchwały nr 14/2023 Zarządu PFRON z dnia 02 lutego 2023 r., możliwe były następujące formy wsparcia.

#### **Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:**

##### *a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:*

- *Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,*
- *Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,*
- *Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,*
- *Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,*

##### *b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:*

- *Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,*
- *Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,*
- *Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,*
- *Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem*

*niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,*

- *Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,*

**c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**

- *Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,*
- *Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,*
- *Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,*
- *Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,*
- *Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,*

**d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;**

**Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi,**

- *w szkole policealnej,*
- *w kolegium,*
- *w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także kosztów przewodu doktorskiego, otwartego poza studiami doktoranckimi.*

Na realizację programu zawarto 98 umów na kwotę **644 027,60 zł**, w tym w następujących obszarach wsparcia:

**Moduł I – 61 umów na kwotę 558 520,10 zł, tj.:**

- *obszar A1* – 1 umowa na kwotę 8 000,00 zł - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- *obszar A2* – 1 umowa na kwotę 3 850,00 zł - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- *obszar B1* – 14 umów na kwotę 129 811,00 zł - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- *obszar B2* – 8 umów na kwotę 17 400,00 zł - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- *obszar B3* – 11 umów na kwotę 102 523,00 zł - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- *obszar B4* – 4 umowy na kwotę 20 948,10 zł - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- *obszar B5* – 1 umowa na kwotę 1 650,00 zł - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,
- *obszar C1* – 9 umów na kwotę 170 400,00 zł – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- *obszar C2* – 4 umowy na kwotę 7 138,00 zł – utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- *obszar C3* – 2 umowy na kwotę 47 300,00 zł – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- *obszar C5* – 6 umów na kwotę 49 500,00 zł - pomoc w zakupie skutera elektrycznego lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

**Moduł II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 37 umów na kwotę **85 507,50 zł** dla 32 niepełnosprawnych studentów.

Program realizowany jest do dnia 15.04.2024 r. i w 2024 r. nastąpi zawarcie pozostałych umów z beneficjentami oraz wypłata przyznanego dofinansowania.

### **Ad. 2. Realizacja programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III”**

*Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.*

#### Adresaci i warunki uczestnictwa w programie:

1. *Obszar A (zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych) - adresat programu zainteresowany uzyskaniem wsparcia udokumentuje potrzebę realizacji działań służących zapewnieniu dostępności w wielorodzinnym budynku mieszkalnym wybudowanym i użytkowanym przed dniem 12 kwietnia 2002 r. i przedłoży w tym zakresie stosowny projekt. Adresatami obszaru są zarządcy w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. Koszty realizacji projektu kwalifikującego się do objęcia pomocą w ramach programu wynoszą 35%. Dofinansowanie do 185 000,00 zł na jeden projekt.*
2. *Obszar B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) - realizator programu (samorząd powiatowy) udokumentuje potrzebę likwidacji barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy wybudowanych i użytkowanych przed dniem 01.01.1995 r., w*

zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. Adresatami obszaru są gminy, powiaty lub podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy. Koszty realizacji projektu kwalifikującego się do objęcia pomocą w ramach programu wynoszą 35%. Dofinansowanie do 165 000,00 zł.

3. *Obszar C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) - realizator programu (samorząd powiatowy) zgłosi i udokumentuje wykonalność projektu dotyczącego utworzenia spółdzielni socjalnej osób prawnych. Adresatami obszaru są gminy, powiaty, organizacje pozarządowe. Koszty realizacji projektu kwalifikującego się do objęcia pomocą w ramach programu wynoszą 50%. Dofinansowanie do 70 000,00 zł na każde nowoutworzone stanowisko pracy.*
4. *Obszar D (likwidacja barier transportowych):*
  - a. *placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,*
  - b. *jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej - realizator programu (samorząd powiatowy) udokumentuje potrzebę likwidacji barier transportowych,*
  - c. *gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.*

*Koszty realizacji projektu kwalifikującego się do objęcia pomocą w ramach programu w przypadku projektów dotyczących placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych wynoszą 75% oraz 85% w przypadku projektów dotyczących Warsztatów Terapii Zajęciowej. Maksymalna kwota dofinansowania:*

- a. *135 000,00 zł dla samochodów osobowych, zwanych dalej „mikrobusami”, które w wersji standardowej są samochodami 9-cio miejscowymi, specjalnie przystosowanymi do przewozu osób na wózkach inwalidzkich,*
  - b. *110 000,00 zł dla pozostałych samochodów osobowych, zwanych dalej „mikrobusami”, które w wersji standardowej są samochodami 9-cio miejscowymi,*
  - c. *330 000,00 zł dla autobusów.*
5. *Obszar E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) - adresat programu zainteresowany uzyskaniem wsparcia udokumentuje potrzebę realizacji działań służących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych i przedłoży w tym zakresie stosowny projekt. Adresatami obszaru są gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe. Dofinansowanie w wysokości 20% wartości wymaganego wkładu własnego lecz nie więcej niż całkowite koszty realizacji projektu wskazane w umowie dofinansowania. Dofinansowanie do 16 500,00 zł na każdą osobę niepełnosprawną.*
  6. *Obszar F (tworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej) – na terenie powiatu brak jest Warsztatu Terapii Zajęciowej albo występuje zagrożenie degradacją infrastruktury istniejących Warsztatów Terapii Zajęciowej. Adresatami obszaru są jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe. Dofinansowanie do 70% kosztów realizacji projektu lecz nie więcej niż 16 500,00 zł na każde miejsce dla osoby niepełnosprawnej w Warsztacie Terapii Zajęciowej, tworzone w wyniku realizacji programu lub do 80% kosztów realizacji projektu, nie więcej niż 180 000,00 zł na remont bądź modernizację przeciwdziałającą degradacji infrastruktury istniejącego Warsztatu Terapii Zajęciowej.*
  7. *Obszar G (skierowany do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób*

*niepełnosprawnych) - realizator programu (samorząd powiatowy) zgłosi potrzebę otrzymania poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących wyłącznie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Adresatami obszaru są powiaty.*

Uchwałą Zarządu Powiatu Częstochowskiego nr 982/2022 z dnia 29.12.2022 r. do realizacji programu wyznaczono Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie.

W 2023 r. wpłynął 1 wniosek:

- Obszar B - wniosek złożony przez Gminę Mykanów pod nazwą „Zwiększenie dostępności architektonicznej w Szkole Podstawowej im. Edwarda Reszke w Borowni poprzez zakup schodołazu dla uczniów mających problemy w poruszaniu się”. Wysokość dofinansowania ze środków PFRON 5 225 zł.

### **Ad. 3. Realizacja programu „Mieszkanie dla absolwenta” w ramach pakietu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”**

Celem Programu - Mieszkanie dla absolwenta, jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Beneficjent może otrzymać dofinansowanie do najmu mieszkania na okres 36 miesięcy które wynosi:

- 1) od 1 do 12 miesięcy – 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 2) od 13 do 24 miesięcy – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 3) od 25 do 36 miesięcy – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

Maksymalna wysokość dofinansowania miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego uzależniona będzie od lokalizacji przedmiotu dofinansowania, sposobu poruszania się beneficjenta i aktualnej wartości wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1 m kwadratowej powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych.

Na podstawie umowy nr SAA/000002/12/D zawartej w dniu 17 sierpnia 2022 r. PFRON przyznał powiatowi częstochowskiemu kwotę 117 542,96 zł na realizację zadania.

W 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek.

### **Ad. 4. Realizacja programu „Dostępne mieszkanie” w ramach pakietu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”**

Celem Programu dostępne mieszkanie, jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

1. posiada orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;

2. złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero;
3. złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
4. w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

W ramach programu osoba z niepełnosprawnością może otrzymać dofinansowanie do dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż równowartość iloczynu 15 m<sup>2</sup> i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego.

Na podstawie umowy nr SAM/000002/12/D zawartej w dniu 17 sierpnia 2022 r. PFRON przyznał powiatowi częstochowskiemu kwotę 91 422,31 zł na realizację zadania.

W 2023 r. nie złożono żadnego wniosku.

#### **Ad. 5. Realizacja programu pn. System Obsługi Wsparcia**

*Porozumieniem nr. SOW/273/2019 z dnia 30 września 2019 r. określono zasady wymiany wiedzy, doświadczeń, informacji, danych i wspólnego korzystania z Systemu Obsługi Wsparcia finansowego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pomiędzy PFRON, a Powiatem Częstochowskim. Od dnia 01.01.2020 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił nabór wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia. Od marca 2020 r. PFRON uruchomił nabory dla programów „Aktywny Samorząd” Moduł I i II. Od 01.01.2022 r. wszystkie ww. wnioski, które nie wpłynęły za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia zostały do niego wprowadzone przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie.*

*System Obsługi Wsparcia finansowany ze środków PFRON jest systemem elektronicznym, dzięki któremu Wnioskodawcy – zarówno indywidualni jak i instytucjonalni – mogą składać wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w formie elektronicznej.*



**VII. REHABILITACJA ZAWODOWA**

- 1. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art. 12a.**
- 2. Udzielenie dofinansowania do wysokości 50 % oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego art. 13.**
- 3. Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na:**
  - adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności art. 26 ust. 1 pkt 1,**
  - adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy art.26 ust.1 pkt 1b,**
  - zakup i autoryzację oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności art. 26 ust.1 pkt 1c,**
  - rozpoznanie przez służby medycyny pracy potrzeb, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2.**
- 4. Dokonywanie zwrotu kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy art. 26d.**
- 5. Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej art. 26e.**
- 6. Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudniania i instytucjach rynku pracy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu zgodnie z art. 11 i art. 35a ust. 1 pkt 6a.**
- 7. Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych art. 40.**
- 8. Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych art. 41.**
- 9. Zlecenie zadań w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.**

*Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.*

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie na podstawie porozumienia z dnia 02 kwietnia 2008 r. zawartego pomiędzy Miastem Częstochowa, a Powiatem Częstochowskim.

Według zawartego porozumienia została zabezpieczona kwota 35 000 zł na dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej dla jednego niepełnosprawnego mieszkańca powiatu częstochowskiego. Z uwagi na brak wniosków Powiatowy Urząd Pracy zwrócił niewykorzystaną kwotę która w dniu 26.10.2023 r. przeznaczona została na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

**W załączeniu tabele dotyczące :**

1. Wykonania budżetu PCPR w 2023 roku.
2. Wykorzystania środków finansowych z PFRON w 2023 roku

Tabela nr 1 do sprawozdania z działalności  
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie  
w Częstochowie za 2023 r.

**WYKONANIE BUDŻETU PCPR W 2023**

Wykonanie budżetu w dziale 851 - Ochrona zdrowia		Budżet zadań zleconych	
Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
<b>Rozdział 85195 - Pozostała działalność</b>	<b>3 870,00</b>	<b>3 870,00</b>	<b>100,00%</b>
Zadania zlecone - dot. realizacji postanowień sądu o przyjęciu do domu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	3 870,00	3 870,00	100,00%
<b>Ogółem dział 851 - Ochrona zdrowia</b>	<b>3 870,00</b>	<b>3 870,00</b>	<b>100,00%</b>
Wykonanie budżetu w dziale 852 - Pomoc społeczna		Budżet zadań własnych i zleconych	
Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
<b>Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie</b>	<b>3 011 186,00</b>	<b>2 993 188,13</b>	<b>99,40%</b>
Zadania własne	3 011 186,00	2 993 188,13	99,40%
<b>Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej</b>	<b>28 500,00</b>	<b>23 753,17</b>	<b>83,34%</b>
Zadania własne	28 500,00	23 753,17	83,34%
<b>Rozdział 85295 - Pozostała działalność</b>	<b>5 975,00</b>	<b>5 975,00</b>	<b>100,00%</b>
Zadania zlecone - wydatki z Funduszu Pomocy związane z realizacją zadań o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	5 975,00	5 975,00	100,00%
<b>Ogółem dział 852 - Pomoc społeczna</b>	<b>3 045 661,00</b>	<b>3 022 916,30</b>	<b>99,25%</b>
Wykonanie budżetu w dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		Budżet zadań własnych i zleconych	
Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
<b>Rozdział 85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych</b>	<b>136 016,00</b>	<b>103 756,79</b>	<b>76,28%</b>
Zadania własne	136 016,00	103 756,79	76,28%
<b>Rozdział 85395 - Pozostała działalność</b>	<b>19 173,00</b>	<b>19 173,00</b>	<b>100,00%</b>
Zadania zlecone - świadczenie pieniężne dla cudzoziemca posiadającego Kartę Polaka	19 173,00	19 173,00	100,00%
<b>Ogółem dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej</b>	<b>155 189,00</b>	<b>122 929,79</b>	<b>79,21%</b>
Wykonanie budżetu w dziale 855 - Rodzina		Budżet zadań własnych i zleconych	
Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
<b>Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze</b>	<b>2 644 900,00</b>	<b>2 574 879,39</b>	<b>97,35%</b>
Zadania własne	2 605 000,00	2 534 979,39	97,31%
Zadania zlecone - dofinansowanie wynagrodzeń i pochodnych rodzin zastępczych zawodowych ze środków Funduszu Pracy w ramach rządowego programu wsparcia w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej	39 900,00	39 900,00	100,00%
<b>Rozdział 85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych</b>	<b>211 501,00</b>	<b>205 609,08</b>	<b>97,21%</b>
Zadania własne	211 501,00	205 609,08	97,21%
<b>Ogółem dział 855 - Rodzina</b>	<b>2 856 401,00</b>	<b>2 780 488,47</b>	<b>97,34%</b>
<b>Ogółem budżet zadań własnych i zleconych</b>	<b>6 061 121,00</b>	<b>5 930 204,56</b>	<b>97,84%</b>

*Tabela nr 2 do sprawozdania z działalności  
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie  
w Częstochowie za 2023 r.*

**WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PFRON W 2023 ROK**

0								
Lp	Nazwa zadania	Plan 2023	Otrzymane środki 31.12.2023 r.	Wykonanie 31.12.2023 r.	Kwota nie wykonania planu	Kwota nie wykorz. środk.	% wykonania planu	% wykorzystania otrzym. środk.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu art. 11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art. 12 a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	dofinansowanie do wysokości 50 % oprocentowania kredytu bankowego art. 13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy oraz rozpoznanie przez służby medycyny potrzeb art. 26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy art. 26 d	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	zwrot kosztu wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej art. 26 e	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	zwrot kosztu wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej oraz składek na ubezpieczenie społeczne art. 26 f	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych art. 40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych art. 41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem rehabilitacja zawodowa		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych art. 35 a ust. 1 pkt. 7 lit. A	269 705,00	269 705,00	269 705,00	0,00	0,00	100,00	100,00
11	dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych art. 35 a ust. 1 pkt. 7 lit. B	36 673,00	36 673,00	36 672,76	0,24	0,24	100,00	99,99
12	dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. C	1 484 178,00	1 484 178,00	1 484 178,00	0,00	0,00	100,00	100,00
13	dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych art. 35 a ust. 1 pkt. 7 lit. d	213 520,00	213 520,00	211 919,12	1 600,88	1 600,88	99,25	99,25
14	zobowiązania dot. finansowania w części lub całości kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koniecpolu art. 35a ust.1 pkt.8	884 880,00	884 880,00	884 880,00	0,00	0,00	100,00	100,00
Razem rehabilitacja społeczna		2 888 956,00	2 888 956,00	2 887 354,88	1 601,12	1 601,12	99,94	99,94
Razem zadania		2 888 956,00	2 888 956,00	2 887 354,88	1 601,12	1 601,12	99,94	99,94
Koszty obsługi realizowanych zadań PCPR		72 224,00	72 224,00	72 074,75	149,25	149,25	99,79	99,79
Koszty obsługi realizowanych zadań PUP		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem (zadania + koszty obsługi)		2 961 180,00	2 961 180,00	2 959 429,63	1 750,37	1 750,37	99,94	99,94